

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-43169/2

Podgorica, 17.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, ul. Vuka Karadžića 3, Podgorica
gospodinu, mr Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži

Veza: Vaš akt br. 01-040/25-12953/2 od 08.12.2025. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da izmjene i dopune predmetnog Zakona imaju za cilj unapređenje pojedinih zakonskih rješenja, a koja se odnose na arbitražni postupak i nadležnost arbitražnog tribunala, izbora arbitara, dopuna dokaznih sredstava, načina dostavljanja arbitražne odluke strankama, rok za poništaj arbitražne odluke o mogućnost zastoja postupka u slučaju poništavanja arbitražne odluke. Takođe, izmjenama i dopunama arbitraža bi postala predvidljivija i zastupljenija kod privrednih subjekata i stranih investitora.

U tekstu Izveštaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijska obaveza.

Razmatrajući dostavljenu dokumentaciju, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta nema primjedbi na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži, uz napomenu da se eventualno potrebna sredstva za implementaciju istog usklade sa sredstvima koja se Ministarstvu pravde, planiraju godišnjim zakonom o budžetu i Srednjoročnim budžetskim okvirom.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ARBITRAŽI

Član 1

U Zakonu o arbitraži ("Službeni list CG", broj 47/15) član 2 mijenja se i glasi:

„Podobnost za arbitražu (Arbitrabilnost)

Arbitraža se može ugovarati za rješavanje spora o pravima kojima stranke slobodno raspolazu, osim za sporove za koje je propisana isključiva nadležnost sudova u Crnoj Gori.“

Član 2

U članu 11 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "bez obzira da li je sporazumom o arbitraži određeno da se arbitraža sprovodi u drugoj državi".

Član 3

U članu 13 stav 4 mijenja se i glasi:

“Ako arbitra pojedinca stranke ne imenuju sporazumno u roku od 30 dana od dana kada jedna stranka pozove drugu stranku da zajednički imenuju arbitra, imenovanje vrši pravno ili fizičko lice koje su stranke sporazumom odredile (u daljem tekstu: organ imenovanja), a ako ga nijesu odredile ili organ imenovanja ne imenuje arbitra pojedinca u roku od 30 dana od dana kada jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra pojedinca, odluku o imenovanju donijeće sud iz člana 6 stav 1 ovog zakona.

Stav 6 mijenja se i glasi:

“Ako spor rješavaju tri arbitra, svaka stranka imenuje po jednog arbitra u roku od 30 dana od dana kad je druga stranka pozove da to učini, a tako imenovani arbitri imenuju između sebe trećeg arbitra u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja. Ako pozvana stranka ne imenuje arbitra u propisanom roku, arbitra imenuje organ imenovanja, a ako organ imenovanja nije određen ili organ imenovanja ne imenuje arbitra, u roku kojeg su stranke sporazumom odredile ili u roku od 30 dana od dana kada jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra ukoliko rok nije predviđen sporazumom stranaka, odluku o imenovanju donijeće sud iz člana 6 stav 1 ovog zakona.”

U stavu 9 poslije riječi "jednak" dodaje se riječ "paran", a poslije riječi: "broj arbitara" tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: "a tako imenovani arbitri imenuju jednog arbitra i to u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja."

Član 4

U članu 17 stav 2 riječi: „propušta ili odugovlači“ zamjenjuju se riječima: "ne izvršava ili propušta vršenje svojih dužnosti".

Član 5

Član 25 mijenja se i glasi:

"Stranke su dužne da bez odlaganja obavijeste arbitražni tribunal o promjeni činjenica na osnovu kojih je privremena mjera zahtijevana ili određena."

Član 6

U članu 27 stav 1 poslije riječi "tribunala" dodaju se riječi: "ili suda".

U stavu 2 poslije riječi "tribunal" dodaju se riječi: "ili sud".

Član 7

U članu 32 stavu 5 riječi: "st. 1 i 2" zamjenjuju se riječima: "st. 1, 2 i 3".

Član 8

U članu 33 stav 1 tačka 1 riječi "obavještenje o arbitraži" zamjenjuju se riječima "zahtjev za arbitražu".

Član 9

U članu 35 na kraju stava 1 poslije riječi: "zahtjeve tužioca" tačka se briše i dodaju riječi: "u roku koji su stranke sporazumno odredile, a ako rok nije određen ili ako ga stranke nijesu odredile onda u roku koji odredi arbitražni tribunal".

Član 10

Naziv člana 37 mijenja se i glasi:

"Posljedice propuštanja"

Član 11

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

"Svjedoci

Član 37a

Svjedoci se po pravilu saslušavaju na raspravi.

Svjedoci mogu da budu saslušani i van rasprave ako na to pristanu i stranke se tome ne protive.

Arbitražni tribunal može od svjedoka da traži da u određenom roku u pisanom obliku odgovore na postavljena pitanja, ako se stranke tome ne protive."

Član 12

U članu 39 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

"Dokaze izvedene pred sudom iz člana 6 stav 2 ovog zakona arbitražni tribunal cijeni kao dokaze koje je sam izveo."

Član 13

U članu 40 stavu 5 poslije riječi: "sporazuma o arbitraži" dodaju se riječi: "odnosno ugovora".

Član 14

U članu 43 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

"Arbitražna odluka sadrži uvod, izreku, odluku o troškovima arbitraže, obrazloženje, ako su stranke saglasne da je sadržano u odluci, kao i datum i mjesto njenog donošenja."

Dosadašnji st. 5 i 6 brišu se.

Član 15

Poslije člana 44 dodaje se novi član koji glasi:

"Dostavljanje

Član 44a

Arbitražna institucija koja je organizovala arbitražu, odluku dostavlja strankama u skladu sa svojim pravilima.

U ad hoc arbitraži, arbitražni tribunal dostavlja odluku na način kako su se stranke sporazumjele."

Član 16

U članu 48 stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 17

Poslije člana 48 dodaju se dva nova člana koji glase:

"Rok za podnošenje tužbe za poništaj"

Član 48a

Tužba za poništaj arbitražne odluke može se podnijeti u roku od tri meseca od dana kada je stranka koja podnosi tužbu primila arbitražnu odluku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana donošenja odluke.

Ako je stranka podnijela zahtjev za ispravku, tumačenje ili dopunu odluke, tužba za poništaj može se podnijeti u roku od tri meseca od dana kada je odluka o ovim zahtjevima dostavljena strankama, a najkasnije u roku od jedne godine od dana donošenja odluke."

Postupak po tužbi za poništaj arbitražne odluke je hitan.

"Zastoj postupka"

Član 48b

Sud pred kojim je podnijeta tužba za poništaj arbitražne odluke može na zahtjev stranke da zastane sa postupkom na vremenski period koji sam odredi kako da bi omogućio arbitražnom tribunalu da preduzme radnje koje ocijeni kao potrebne da bi se otklonili razlozi za poništaj."

Član 18

U članu 51 stav 1 briše se.

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 1 i 2.

Član 19

Arbitražni postupci koji su u toku na dan stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiće se u skladu sa odredbama Zakona o arbitraži ("Službeni list CG", broj 47/15).

Na arbitražne odluke donesene u postupcima okončanim u skladu sa Zakonom o arbitraži ("Službeni list CG", broj 47/15) primjenjuju se odredbe tog zakona.

Pravna dejstva ugovora o arbitraži zaključenih prije stupanja na snagu ovog zakona, cijeniće se u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme njegovog zaključenja.

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži, sadržan je članu 16 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način ostvarivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, kao i način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za državu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o arbitraži donijet je 2015. godine, i više od osam godina i nije pretrpio nikakve izmjene. Međutim, značaj postupaka koji se rješavaju putem arbitraže, kao i društveni ambijent u kojem se zakon primjenjuje, nametnuli su potrebu izmjena i dopuna Zakona o arbitraži, u cilju unapređenja pojedinih zakonskih rješenja. To se prvenstveno odnosi na detaljnije uređenje normi koje se odnose na arbitražni postupak, kao i prepoznavanje svih nadležnosti i procesnih mogućnosti arbitražnog suda u rješavanju arbitražnih sporova. Takođe, neznatan broj riješenih sporova u proteklom periodu, odnosno stagnacija instituta arbitraže povećala je obim predmeta kod redovnih sudova, što je uslovljavalo neophodnost izmjena i dopuna Zakona o arbitraži.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRDENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje propisi Evropske unije sa kojima je trebalo izvršiti usaglašavanje ovog zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona mijenja se član 2 kojim se propisuje da se arbitraža može ugovarati za rješavanje sporova o pravima o kojima stranke slobodno raspolazu, osim sporova za koje je propisana isključiva nadležnost drugih sudova u Crnoj Gori.

Članom 2 Predloga zakona vrši se dopuna člana 11 kojom se definiše da stranka može podnijeti zahtjev za određivanje privremene mjere prije pokretanja postupka arbitraže, bez obzira da li je sporazumom o arbitraži određeno da se arbitraža sprovodi u drugoj državi.

Članom 3 Predloga zakona mijenja se stav 4 člana 13 kojim se definiše da ako stranke arbitra pojedince ne imenuju sporazumno u roku od 30 dana od dana kada jedna stranka pozove drugu stranku da zajednički imenuju arbitra, imenovanje vrši pravno ili fizičko lice koje su stranke sporazumom odredile, a ako ga nijesu odredile ili organ imenovanja ne imenuje arbitra pojedince u roku od 30 dana od dana kada jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra pojedince, odluku o imenovanju donijeće nadležni sud, odnosno Privredni sud. Takođe u istom članu mijenja se stav 6 i stim se predlaže za situacije kada spor rješavaju tri arbitra, da u tom slučaju svaka stranka imenuje po jednog arbitra u roku od 30 dana od dana kad je druga stranka pozove da to učini, a tako imenovani arbitri imenuju između sebe trećeg arbitra u roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja. U slučajevima kada pozvana stranka ne imenuje arbitra u propisanom roku, arbitra imenuje organ imenovanja, a ako organ imenovanja nije određen ili organ imenovanja ne imenuje arbitra, u roku kojeg su stranke sporazumom odredile ili u roku od 30 dana od dana kada jedna od stranaka pozove organ imenovanja da imenuje arbitra ukoliko rok nije predviđen sporazumom stranaka, odluku o imenovanju donijeće Privredni sud. Dopunom stava 6 istog člana definiše se da imenovani arbitri imenuju jednog arbitra roku od 30 dana od dana njihovog imenovanja.

Članom 4 Predloga zakona mijenja u stavu 2 člana 17 riječi „propušta ili odugovlači“ zamjenjuju se riječima: „ne izvršava ili propušta vršenje svojih dužnosti“.

Članom 5 Predloga zakona mijenja se član 25 kojim se definiše da su stranke dužne bez odlaganja obavijestiti arbitražni sud o promjeni činjenica na osnovu kojih je privremena mjera zahtijevana ili određena.

Članom 6 Predloga zakona predloženo je da se u članu 27 st.1 i 2 poslije riječi "tribunal" dodaju riječi „ili sud/a“.

Članom 7 Predloga zakona predloženo je da se u stavu 5 člana 32 izvrši zamjena st. 1 i 2, st.1,2 i 3.

Članom 8 Predloga zakona u stavu 1 člana 33 riječi „obavještenje o arbitraži“ zamijenjuju se riječima "zahtjev za arbitražu", radi terminološkog usklađivanja sa procesnim zakonima.

Članom 9 Predloga zakona predviđena je dopuna stava 1 člana 35 kojim se definiše da stranka odgovor na tužbu daje u roku koji su stranke sporazumom odredile, ako rok nije određen ili ga stranke nijesu odredile, onda je u roku koji adredi arbitražni tribunal. Predloženom izmjenom preciziran je rok u kojem stranka treba da da odgovor na tužbu.

U članu 10 Predloga zakona predložena je izamjena naziva člana 37 "propuštanja stranaka" novim nazivom "posljedice propuštanja". Predložena izmjena proizilazi iz sadržaja zakonske odredbe.

Članom 11 Predloga zakona predviđeno je da se poslije člana 37 doda novi član 37a "Svjedoci" kao dokazno sredstvo u arbitražnom postupku, radi davanja odgovora na pojedina pitanja ako se stranke ne protive. U istom članu predloženo je da Arbitražni tribunal može od svjedoka da traži da u određenom roku u pisanom obliku da odgovore na postavljena pitanja, ako se stranke tome ne protive. Predloženom izmjenom se dopunjuju dokazna sredstva koja se mogu koristiti pred arbitražnim tribunalom.

Članom 12 Predloga zakona predviđeno je da se da se u članu 39 poslije stava 3 doda novi stav, da dokazi izvedeni pred nadležnim sudom arbitražni tribunal cijeni kao dokaze koje je sam izveo.

Članom 13 Predloga zakona u stavu 5 člana 40 predloženo je da se poslije riječi "sporazum o arbitraži" dodaju riječi "odnosno ugovora".

Članom 14 Predloga zakona u članu 43 poslije stava 4 predloženo je dodavanje novog stava kojim se propisuje sadržaj arbitražne odluke, datum i mjesto njenog donošenja.

Članom 15 Predloga zakona predviđeno je dodavanje novog člana 44a poslije člana 44 kojim se propisuje način dostavljanja arbitražne odluke, tako da arbitražna institucija koja organizuje arbitražu odluku dostavlja u skladu sa svojim pravilima, dok u ad hoc arbitraži arbitražni tribunal dostavlja odluku u skladu sa sporazumom stranaka.

Članom 16 Predloga zakona predloženo je brisanje stava 3 u članu 48 zbog propisivanja posebnog člana koji se odnosi na tužbu za poništaj arbitražne odluke.

Članom 17 Predloga zakona predloženo je da se poslije člana 48 dodaju dva nova člana 48a i 48b kojima se definiše rok za podnošenje tužbe za poništaj arbitražne odluke, odnosno da se tužba može podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kada je tužilac primio arbitražnu odluku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana donošenja odluke i da je postupak po tužbi za poništaj arbitražne odluke hitan, dok je članom 48b predložen zastoј postupka kojim je definisano da sud može na zahtjev stranke da zastane sa postupkom radi preduzimanja neke radnje koju ocijeni kao potrebnu u cilju otklanjanja razloga za poništaj.

Članom 18 Predloga zakona predviđeno da se stav 1 u članu 51 briše, jer su razlozi za odbijanje i priznanje izvršenja strane arbitražne odluke propisani članom 52 važećeg zakona.

Članom 19 propisano je da arbitražni postupci koji su u toku na dan stupanja na snagu ovog Zakona će se dovršiti se u skladu sa odredbama Zakona o arbitraži ("Službeni list CG", broj 47/15), a da će se na arbitražne odluke donesene u postupcima okončanim u skladu sa Zakonom o arbitraži ("Službeni list CG", broj 47/15) primjenjivati odredbe tog zakona, dok pravna dejstva ugovora o arbitraži zaključenih prije stupanja na snagu ovog zakona, cijeniće se u skladu sa zakonom koji je bio na snazi u vrijeme njegovog zaključenja.

Članom 20 Predloga zakona propisano je stupanje na pravnu snagu zakona.

V. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna finasijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo pravde
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži
1. Definisanje problema Koje probleme treba da riješi predloženi akt? Koji su uzroci problema? Koje su posljedice problema? Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
Zakon o arbitraži donijet je 2015. godine, i više od devet godina i nije pretrpio nikakve izmjene. Međutim, značaj sporova koji se rješavaju putem arbitraže, kao i društveni ambijent u kojem se zakon primjenjuje, nametnuli su potrebu izmjena i dopuna Zakona o arbitraži u cilju unapređenja pojedinih zakonskih rješenja. Uzroci problema se nalaze u društveno – ekonomskom ambijentu i neznatnom broju riješenih sporova u prethodnom periodu, odnosno stagnaciji arbitraže. Takvo stanje imalo je negativne posledice na privredne subjekte i strane investitore u pogledu dužine trajanja sporova pred redovnim sudovima. Izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži unaprijediće se arbitražni postupak kako bi arbitraža bila prepoznata kao važan instrument za rješavanje sporova i pružanje pravne zaštite ne samo privrednim subjektima u Crnoj Gori, nego stranim investitorima. „Status quo“ opcija bez izmjena i dopuna Zakona o arbitraži nema unapređenja privrednog ambijenta i pravne sigurnosti za investiciona ulaganja u Crnoj Gori. Takođe, „Status quo“ opcija nije prihvatljiva u pogledu statusa Crne Gore kao kandidata za članstvo u Evropskoj uniji.	
2. Ciljevi Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? Naveći usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
Prvenstveni cilj izmjena i dopuna ovog zakona je unapređenje pojedinih zakonskih rješenja koje se odnose na arbitražni postupak i nadležnost arbitražnog tribunala, izbora arbitara, dopuna dokaznih sredstava, načina dostavljanja arbitraže odluke strankama, rok za poništaj arbitražne odluke i mogućnost zastoja postupka u slučaju poništaja arbitražne odluke. Takođe sa ovim izmjenama i dopunama arbitraža bi postala predvidivija i zastupljenija kod privrednih subjekata i stranih investitora. Obaveza donošenja ovog propisa predviđena je Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2025. godine.	
3. Opcije Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). Obrazložiti preferiranu opciju?	

Nije postojala periferna opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema nastalih u primjeni Zakona o arbitraži. Regulatorna opcija je jedina prepoznata opcija za izmjene i dopune ovog zakona koja će omogućiti stvaranje neophodnih uslova za ispunjenje postavljenih ciljeva i rješavanje prepoznatih problema.

"Status quo" opcija nije prihvatljiva iz razloga što postavljeni ciljevi ne bi bili ostvarivi ukoliko ne bi bile izvršene izmjene i dopune određenih zakonskih rješenja.

"Status quo" opcija nije prihvatljiva za postojeće zakonsko rješenje jer arbitraža i dalje ne bi bila u dovoljnoj mjeri zastupljena u odnosu na sudski postupak, i time zaštita prava privrednih subjekata i stranih investitora ne bi bila u dovoljnoj mjeri ostvarena.

Takođe, bez izmjena i dopuna ovog zakona arbitraža ne bi bila prepoznata kao brži i efikasniji način rješavanja privrednih i investicionih sporova.

Opredjeljenje za izmjene i dopune Zakona o arbitraži jedina su prihvatljiva opcija koja može dati očekivane rezultate.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje ovog propisa pozitivno će uticati na privredne subjekte i strane privrednike koji planiraju investiranje u Crnoj Gori.

Negativnih uticaja nema.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenje ovog zakona imaće pozitivan uticaj na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i na tržišnu konkurenciju.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda.

Implementacijom ovog zakona neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze. Implementacijom ovog zakona mogući su prihodi od osnivanja novih privrednih subjekata za budžet Crne Gore.

Nijesu bile sugestije Ministarstva finansija na predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Objavljen je javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti i poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži, na koji nije bilo predloga i sugestija.

U postupku izrade Nacrta zakona o dopunama Zakona o parničnom postupku nijesu bili zastupljeni eksterni eksperti.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Jedan od indikatora biće iskustva privrednih subjekata i stranih investitora u pogledu ostvarivanja pravne zaštite.

Glavni indikatori za mjerenje ciljeva biće broj pokrenutih i sprovedenih arbitraža, kao i broj donijetih arbitražnih odluka.

Za monitoring i evaluaciju propisa nadležno je Ministarstvo pravde.

Podgorica, 08.12.2025. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakon o arbitraži donijet je 2015. godine, i više od devet godina i nije pretrpio nikakve izmjene. Međutim, značaj sporova koji se rješavaju putem arbitraže, kao i društveni ambijent u kojem se zakon primjenjuje, nametnuli su potrebu izmjena i dopuna Zakona o arbitraži u cilju unapređenja pojedinih zakonskih rješenja.

Uzroci problema se nalaze u društveno – ekonomskom ambijentu i neznatnom broju riješenih sporova u prethodnom periodu, odnosno stagnaciji arbitraže. Takvo stanje imalo je negativne posljedice na privredne subjekte i strane investitore u pogledu dužine trajanja sporova pred redovnim sudovima.

Izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži unaprijediće se arbitražni postupak kako bi arbitraža bila prepoznata kao važan instrument za rješavanje sporova i pružanje pravne zaštite ne samo privrednim subjektima u Crnoj Gori, nego stranim investitorima.

„Status quo“ opcija bez izmjena i dopuna Zakona o arbitraži nema unapređenja privrednog ambijenta i pravne sigurnosti za investiciona ulaganja u Crnoj Gori.

Takođe, „Status quo“ opcija nije prihvatljiva u pogledu statusa Crne Gore kao kandidata za članstvo u Evropskoj uniji.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Prvenstveni cilj izmjena i dopuna ovog zakona je unapređenje pojedinih zakonskih rješenja koje se odnose na arbitražni postupak i nadležnost arbitražnog tribunala, izbora arbitara, dopuna dokaznih sredstava, načina dostavljanja arbitraže odluke strankama, rok za poništaj arbitražne odluke i mogućnost zastoja postupka u slučaju poništaja arbitražne odluke.

Takođe sa ovim izmjenama i dopunama arbitraža bi postala predvidivija i zastupljenija kod privrednih subjekata i stranih investitora.

Obaveza donošenja ovog propisa predviđena je Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2025. godine.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

Nije postojala periferna opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema nastalih u primjeni Zakona o arbitraži. Regulatorna opcija je jedina prepoznata opcija za izmjene i dopune ovog zakona koja će omogućiti stvaranje neophodnih uslova za ispunjenje postavljenih ciljeva i rješavanje prepoznatih problema.

"Status quo" opcija nije prihvatljiva iz razloga što postavljeni ciljevi ne bi bili ostvarivi ukoliko ne bi bile izvršene izmjene i dopune određenih zakonskih rješenja.

"Status quo" opcija nije prihvatljiva za postojeće zakonsko rješenje jer arbitraža i dalje ne bi bila u dovoljnoj mjeri zastupljena u odnosu na sudski postupak, i time zaštita prava privrednih subjekata i stranih investitora ne bi bila u dovoljnoj mjeri ostvarena.

Takođe, bez izmjena i dopuna ovog zakona arbitraža ne bi bila prepoznata kao brži i efikasniji način rješavanja privrednih i investicionih sporova.

Opredjeljenje za izmjene i dopune Zakona o arbitraži jedina su prihvatljiva opcija koja može dati očekivane rezultate.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje ovog propisa pozitivno će uticati na privredne subjekte i strane privrednike koji planiraju investiranje u Crnoj Gori.

Negativnih uticaja nema.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

Donošenje ovog zakona imaće pozitivan uticaj na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i na tržišnu konkurenciju.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda.

Implementacijom ovog zakona neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze. Implementacijom ovog zakona mogući su prihodi od osnivanja novih privrednih subjekata za budžet Crne Gore.

Nijesu bile sugestije Ministarstva finansija na predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Objavljen je javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti i poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o arbitraži, na koji nije bilo predloga i sugestija.

U postupku izrade Nacrta zakona o dopunama Zakona o parničnom postupku nijesu bili zastupljeni eksterni eksperti.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za sprovođenja ovog zakona.

Jedan od indikatora biće iskustva privrednih subjekata i stranih investitora u pogledu ostvarivanja pravne zaštite.

Glavni indikatori za mjerenje ciljeva biće broj pokrenutih i sprovedenih arbitraža, kao i broj donijetih arbitražnih odluka.

Za monitoring i evaluaciju propisa nadležno je Ministarstvo pravde.

Podgorica, 08.12.2025. godine

MINISTAR

Bojan Božović